

Magiczny
Kraków

Na bulwarze Czerwieńskim trwa Jarmark Świętojański

2022-06-24

Do 26 czerwca można wziąć udział w Jarmarku Świętojańskim, w tym roku zorganizowanym w całości przez IMAGO Centrum Sztuki Ludowej Sp. z o.o. Tegoroczna odsłona wydarzenia na bulwarze Czerwieńskim koncentruje się na promocji twórców rzemiosła tradycyjnego i umożliwieniu im sprzedaży swoich wyrobów. Prezentacji wyrobów towarzyszy program kulturalny.

Tradycje obchodów Nocy Świętojańskiej w polskiej tożsamości zakorzenione są od zarania dziejów, a ich początki związane są z pogańskimi jeszcze obchodami święta wody i ognia, ale również miłości i płodności. Obchodzone w okresie przesilenia letniego miały zapewnić dobrą pogodę i pomyślność zbiorów. W czasach chrześcijańskich kult wody i ognia zastąpiono uroczystościami ku czci Jana Chrzciciela, choć stare przesady i zwyczaje przetrwały w formie zabawy ludowej. Z biegiem czasu tradycją stało się organizowanie w tym czasie targów świętojańskich.

Jarmark Świętojański rozpoczął się 16 czerwca i potrwa do 26 czerwca. To pierwsza edycja wydarzenia po tym, jak z jego organizacji wycofało się Krakowskie Biuro Festiwalowe. Ostatnia zorganizowana przez miasto edycja przedsięwzięcia odbyła się w 2019 roku i była poświęcona XVI-wiecznym mieszkańcom Krakowa. Trzeba podkreślić, że założenia projektu od początku zakładały ograniczony cykl – przejście od wczesnego średniowiecza do renesansu. Klamrą był wewnętrzny audyt, na podstawie którego określone zostały dalsze kierunki działań miasta skoncentrowane na wzmocnieniu nurtu wydarzeń wywodzących się z historycznego rdzenia, z niematerialnego dziedzictwa Krakowa przy wykorzystaniu doświadczeń zebranych podczas organizacji jarmarku. W związku z tym rekonstrukcje historyczne w większym stopniu proponowane są aktualnie przy rozmaitych wydarzeniach historycznych, np. w ramach jubileuszu Smoka Wawelskiego, Dzwonu Zygmunt, a także przy okazji innych jarmarków i targów miejskich.

– Cieszę się, że znalazł się podmiot, który w krótkim czasie podjął szereg ryzyk biznesowych, organizacyjnych i pogodowych i w zaledwie dwa miesiące zorganizował na bulwarze Czerwieńskim wydarzenie nawiązujące do świętojańskiej tradycji targowania. Przedsięwzięcie ma obecnie wymiar przede wszystkim handlowy, ale prezentacja zespołów folklorystycznych i warsztatów rzemiosła będzie intensyfikowana w kolejnych latach. Idealnym rozwiązaniem byłoby znalezienie formuły zrównoważonej, gdzie komponent handlowy jest w równowadze z ofertą edukacyjną i kulturalną. Aby to się wydarzyło, konieczna jest silniejsza współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, które na co dzień zajmują się tego typu działalnością. Takie rozmowy zostały już przez nas zainicjowane i wierzę, że uzyskamy profil wydarzenia wspierającego przedsiębiorców i rękodzielników, a zarazem odtwarzającego elementy historycznych przedstawień, których poszukują przede wszystkim rodziny – mówi Robert Piaskowski, pełnomocnik prezydenta Krakowa ds. kultury.

Firma IMAGO organizowała w przeszłości dwie edycje festiwalu odbywającego się na Małym Rynku – Świętojańskiego Jarmarku Smaku i Folkloru (w 2018 i 2019 roku). Przeniesienie go pod Wawel, w miejsce wydarzenia, które nie będzie kontynuowane, łączy się z ograniczeniem liczby wydarzeń w historycznym centrum miasta i liczby wydarzeń organizowanych na krakowskim Rynku i placach miejskich. Tegoroczny Jarmark Świętojański ma nową, ujednoliconą, estetyczną zabudowę, a

Magiczny
Kraków

jednocześnie spójny branding, oparty na motywach tradycyjnych, w tym m.in. na łowickich wzorach świętojańskich.

– Rozumiemy potencjał targów, które są znakomitą okazją do budowania potencjału kulturowego naszego miasta, przywracania zapomnianych tradycji, ale też rozwijania kreatywności, opartej na wykorzystaniu lokalnego rzemiosła i kulinariów. Od wielu lat u podstaw naszej działalności leży przede wszystkim ratowanie tradycyjnego rzemiosła i rękodzieła oraz promocja szeroko pojętego folkloru. Nasza firma jest „pośrednikiem” pomiędzy twórcami ludowymi a potencjalnymi nabywcami dzieła ich rąk, ma funkcję, którą kiedyś pełniły Cepelie. Organizowane przez nas targi i kiermasze oferują twórcom możliwość, niejednokrotnie jedyną, zaprezentowania swoich dzieł szerokiemu gronu potencjalnych nabywców. Produkowane przez nas wydarzenia stwarzają warunki do kultywowania i ochrony niematerialnego dziedzictwa, które przekazywane z pokolenia na pokolenie i ustawicznie odtwarzane przez wspólnoty i grupy w relacji z ich środowiskiem, historią i stosunkiem do przyrody, dla danej społeczności jest źródłem poczucia tożsamości i ciągłości – podkreśla Michał Czerski, wiceprezes IMAGO.

Jarmark potrwa do najbliższej niedzieli. Odbłyły się już pokazy koronki klockowej wpisanej na listę krajowego niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO, w których wzięły udział koronczarki ze Stowarzyszenia Koronczarek Ziemi Krakowskiej, Śląskiego Koła Koronki Klockowej, Stowarzyszenia Kryspinów, Stowarzyszenia Twórców Ludowych, Stowarzyszenia Twórczości Regionalnej w Bobowej oraz koronczarki z Rudawy.

Każdego dnia jarmarku odbywają się sokolnicze pokazy edukacyjne „Szponem i Mieczem”, podczas których sokolnicy ubrani w stroje z epoki renesansu prezentują drapieżne ptaki. Nie brakuje także propozycji kulturalnych – koncerty artystów i zespołów zaproszonych na jarmarkową scenę przybliżają publiczności muzyczne tradycje regionu i pozwalają na zanurzenie się w tajemniczym świecie słowiańskiej obrzędowości nocy świętojańskiej.

Na targach można nabyć tradycyjnie wykonane przedmioty np. koronkę frywolitkową i klockową, krakowskie stroje, a także ręcznie robioną biżuteria, świece, ceramikę, lokalne wina i tradycyjne sery, miody, rzemieślnicze słodczy, ręcznie szyte buty i stroje, drewniane figurki i płaskorzeźby. Nie brakuje też wyrobów prezentujących kowalstwo artystyczne czy ceramiki z krakowskimi motywami.

Dodatkowe informacje oraz program można znaleźć na profilu [organizatora](#) na Facebooku.